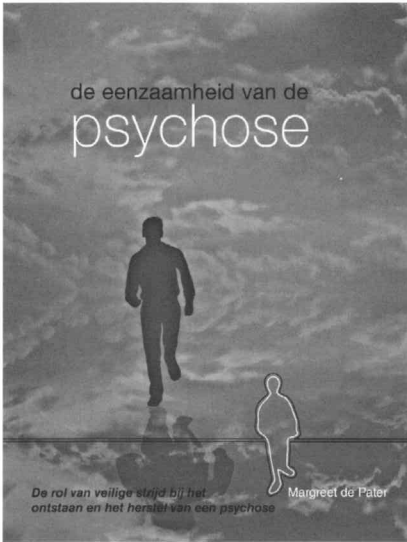

een cruciale rol heeft, de Transmurale Gezinsbehandeling (Altrecht). Daarbij beoogt men een gemeenschap te vormen van familieleden, hulpverleners en cliënten. De titel van het boek verwijst naar het gegeven dat mensen voorafgaand aan hun psychose last hebben van isolement en eenzaamheid. Als adolescenten waren zij helemaal losgegaan of hadden zich teruggetrokken. De hypothese van Margreet de Pater is dat adolescenten 'veilige strijd' (uit de ondertitel) binnen het gezin en daarbuiten nodig hebben om te leren voor zichzelf op te komen en rekening te houden met anderen, zodat zij minder kans lopen op eenzaamheid en isolement. Meer over dit boek in een volgende *Deviant*.

**De eenzaamheid van de psychose.
De rol van veilige strijd bij het
ontstaan en het herstel van een
psychose**

Margreet de Pater, SWP, 286 blz., € 29,95

Rijk boek over de achtergronden en de behandeling van psychoses. Er wordt verband gelegd met patronen in het gezin van herkomst; met de zelfontwikkeling, waarbij geput wordt uit het werk van Damasio en LeDoux; met het omgaan met spanningen in belangrijke ontwikkelingsperioden zoals de kleutertijd en de adolescentie; met eenzaamheid, wat een veel grotere stressor is dan vroeger gedacht werd; en met hersenen epidemiologisch onderzoek. Er wordt overvloedig geput uit wetenschappelijke bronnen en uit interviews die de auteur hield met bijna vijftig patiënten en hun familieleden, maar ook uit deviante bronnen zoals de website *psychoseanders.wordpress.com* en een artsencomité dat ethische bezwaren heeft tegen het gebruik van mensen voor hersenonderzoek naar psychofarmaca.

De auteur is een van de grondleggers van een behandeling waarbij de familie